

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Anders Lans, (andla24), Specialistläkare

Godkänd av: Jerker Nilson, (jern1), Chefläkare

Giltig från: 2024-11-28

Giltig till: 2026-11-28

Sepsis (blodförgiftning)

Vad är sepsis?

Sepsis är ett tillstånd man kan få i samband med en infektion. Kroppens immunförsvar aktiveras då kraftigt vilket kan göra viktiga organ som ex hjärta, lungor, njurar och hjärna inte fungerar som de ska. Sepsis kallas ibland blodförgiftning, då bakterier ofta finns i blodet. Bakterier kan ta sig in i blodet via t.ex. ett sår eller skada på huden eller via slemhinnor i mag-tarmkanalen, urin- eller luftvägar. Bakterier kan också samlas vid främmande material som opererats in i kroppen, t.ex. en ledprotes eller en konstgjord hjärtklaff, och därifrån sprida sig ut i blodet. Alla människor kan drabbas, men risken ökar med åldern och vid t.ex. lungsjukdom, hjärtsvikt, diabetes och nedsatt immunförsvar.

Insjuknandet i sepsis kommer ofta snabbt, ibland bara på några timmar. Ibland, men inte alltid, kan man ha haft symtom på t.ex. urinvägs- eller lunginflammation innan man blir sjuk i sepsis. Som nämndes ovan sker en kraftig aktivering av immunförsvaret vid sepsis. En konsekvens av detta är att blodtrycket kan sjunka hastigt och orsaka försämrad cirkulation i kroppen. Detta kan göra att olika organ blir påverkade. Symtomen vid sepsis kan därmed också vara varierande och ofta ganska diffusa, särskilt i början av sjukdomen. Exempel på vanliga symtom är hög feber med frossa, andfåddhet, kräkning och diarré, buksmärta, förvirring och allmän svaghetskänsla i kroppen. Dessa symtom kan alla vara en följd av försämrad cirkulation till bl.a. lungor, buk och hjärna.

Vad händer på sjukhuset – hur diagnosticeras och behandlas sepsis?

Diagnosen sepsis ställs utifrån kombinationen av symtom och hur det ser ut i blodprover. Infektionsvärderna i blodet är ofta förhöjda vid sepsis, liksom blodprover som kan visa på påverkan på bl.a. njurar och lever. P.g.a. dålig cirkulation kan också blodet bli surt varför läkare eller

sjuksköterska oftast tar ett eller flera artär-blodprov, oftast från pulsådern i handleden. För att få reda på vilken bakterie som orsakar infektionen tas odlingar från blodet och oftast även från urin och luftvägar.

Vid sepsis är det viktigt att få rätt vård och behandling snabbt. Den initiala behandlingen består av syrgas, dropp och antibiotika. Behandling med antibiotika påbörjas direkt när sepsis misstänks och antibiotika ges till en början direkt i blodet. För att återställa cirkulationen snabbt ges ofta stora mängder dropp, vilket är en av de första åtgärderna. För att kunna mäta urinmängden, och därmed kontrollera hur cirkulationen till njurarna fungerar, får man vanligen också en kateter. Den stora mängden dropp kan göra att man svullnar upp i armar och ben. Detta tar dock kroppen hand om och så småningom kissar man ut den överflödiga vätskan i kroppen.

Hur pass sjuk man blir vid en sepsis, och hur länge man behöver vara inlagd på sjukhus, varierar mycket. Ibland kan det räcka med ett par dygns inläggande vård. Det finns också fall där man blir mycket allvarlig sjuk med påverkan på flera organ i kroppen. Det kan då krävas vård på intensivvårdsavdelning. Även om vården ges på en vanlig avdelning gör personalen regelbundna kontroller av bl.a. blodtryck, puls, temperatur och syresättning.

Vill du veta mer?

Att drabbas av en allvarlig infektion kan naturligtvis skapa oro och frågor. Du som patient, eller anhörig, är självklart välkommen att ta upp frågor och funderingar med personalen.

Du kan läsa mer om diagnoser, undersökningar, behandlingar och läkemedel på www.1177.se, landstingens och regionernas gemensamma webbplats för råd om vård. Via 1177 e-tjänster kan du även utföra dina vårdärenden digitalt på ett säkert sätt. Mer information hittar du på www.1177.se/Vastra-Gotaland/Tema/E-tjanster

Sepsis-fonden (här kan du bl.a. läsa personliga berättelser från patienter som drabbats av sepsis): www.sepsisfonden.se

Kontaktuppgifter

Patientinformationen framtagen av processteamet Att vårda patient med sepsis. Reviderad 2016 av Maria Lindh, specialistläkare och Anders Lans 2024

Ansvarig för innehållet: Anders Lans, specialistläkare/processledare

Information om handlingen

Handlingstyp: Patientinformation

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Anders Lans, (andla24), Specialistläkare

Godkänd av: Jerker Nilson, (jern1), Chefläkare

Dokument-ID: SAS9614-1097948292-97

Version: 5.0

Giltig från: 2024-11-28

Giltig till: 2026-11-28